

Dagningen

En budbärare om Kristi närvaro

Dagningen-tidningen

Oktober 2025

Innehållsförteckning

HÖJDPUNKTER I DAGNINGEN	2
VISSHETEN OM UPPSTÅNDELSEN.....	2
INTERNATIONELLA BIBELSTUDIER	17
GUDS PROFET HOTAD	17
ONDSKAN I LANDET	20
ETT NYTT FÖRBUND UTLOVAT	23
FÖRUTSAGD ÅTERHÄMTNING.....	26
KRISTET LIV OCH LÄRA	29
GIDEON, JEFTA OCH SIMSON	29

Följ med i din bibel!

Höjdpunkter i dagningen

Vissheten om uppståndelsen

”Men Gud har hjälpt mig ända till denna dag, och därför står jag här och vittnar inför både små och stora. Jag säger ingenting utöver vad profeterna och Mose har sagt skulle hända – att Messias skulle lida och, som den förste att uppstå från de döda, skulle bringa ljusets budskap till sitt eget folk och till hedningarna.”
Apostlagärningarna 26:22,23

Förvissningen om uppståndelsen är ett av de mest framträdande teman i Bibeln, och så bör det också vara, annars skulle Guds löften vara verkningslösa. Men för att förstå varför det måste finnas en uppståndelse från de döda måste man först fullt ut förstå dödens natur. Bibeln säger oss att döden är ett tillstånd av glömska – icke-existens. (Predikaren 9:5,6,10). När den fullkomlige mannen Adam syndade, drabbades han av syndens straff, som var döden (1 Mos 2:17; Rom 5:12; 6:23). Dödens tillstånd beskrevs av Gud på följande sätt: ”I ditt anletes svett skall du äta ditt bröd, tills du återvänder till jorden, ty av den är du tagen; ty du är stoft och till

stoff skall du återvända.” (1 Mosebok 3:19). Det fanns inget omnämmande av ett liv efter döden eller av en ”själ” som inte var underkastad döden.

Adam var dömd att upphöra att existera för evigt, om det inte vore för Guds kärlek och barmhärtighet, som kom till uttryck genom Jesu liv, död och uppståndelse. Hans uppståndelse var en garanti för att Guds plan om en uppståndelse för alla skulle bli verklighet. Aposteln Paulus sade i sin predikan på Areopagen att Gud ”har fastställt en dag då han skall döma världen med rättfärdighet genom den man som han har utsett, och han har försäkrat alla människor om detta genom att uppväcka honom från de döda.” Apostlagärningarna 17:31

Jesu uppståndelse nödvändig

Det var av avgörande betydelse i Guds plan att Jesus dog som lösen för Adam, men det var lika nödvändigt att han uppstod från döden. En död Kristus, eller Messias, skulle inte kunna uppfylla de underbara löftena i Guds ord, såsom de som finns i Jesaja 9:6,7: ”Ty ett barn är fött åt oss, en son är given åt oss, och regeringsmakten skall vila på hans axlar. Han skall kallas Underbar, Rådgivare, den mäktige Guden, den evige Fadern, Fredsfursten. Hans regeringsmakt och fred skall växa utan ände.” Lärjungarna

förväntade sig att detta löfte skulle uppfyllas under vår Herres jordiska verksamhet, och det var därför de blev så nedslagna och förtvivalade när Jesus dog på korset. De förstod inte att detta var en del av den himmelske Faderns plan.

På den första dagen i veckan, den tredje dagen efter att Jesus korsfästs, visade han sig för två av sina nedslagna lärjungar som var på väg till Emmaus. (Lukas 24:1,21). De trodde att han var en främling. Medan de samtalande tillrättavisade han dem mildt för att de inte förstod denna viktiga del av Herrens plan och sade: "O, ni oförståndiga och tröga att tro på allt som profeterna har sagt! Måste inte Kristus lida detta för att gå in i sin härlighet? Och han började med Mose och alla profeterna och förklarade för dem i alla skrifterna det som handlade om honom." (Lukas 24:25-27). Under de följande fyrtio dagarna kom lärjungarna att acceptera och tro på att Jesus hade uppstått från de döda, men det var först efter pingsten, när den Helige Ande kom över dem, som de fullt ut förstod uppståndelsens betydelse i Guds försoningsplan. Detta framgår av Peters predikan som återges i Apostlagärningarna 2:14-36.

Ordet uppståndelse förekommer inte i Gamla testamentet, men läran lärs ut genom många tydliga

uttalanden i Skriften. I Job 14:13-15 läser vi: "O, om du ville gömma mig i graven, hålla mig hemlig, tills din vrede är förbi, ange mig en bestämd tid och minnas mig! ... Du kommer att kalla, och jag kommer att svara dig; du kommer att ha lust till dina händers verk." Profeten Jesaja skrev: "Dina döda skall leva, tillsammans med min döda kropp skall de uppstå. Vakna och sjung, ni som bor i stoftet, ty er dagg är som gräsets dagg, och jorden skall utkasta de döda." (Jesaja 26:19). Profeten Hosea skrev: "Jag skall lösa dem ur gravens makt, jag skall friköpa dem från döden. O död, jag skall vara din plåga, o grav, jag skall vara din undergång." Hosea 13:14

Löftet till Abraham

Den absoluta vissheten om en uppståndelse illustrerades för oss i en händelse som krävde en uppståndelse för att ett gudomligt löfte skulle bli meningsfullt. Vi talar om Guds löfte till Abraham som finns nedtecknat i 1 Mosebok 22:15-18. Man minns att Gud hade lovat Abraham en son som skulle födas av Sara (1 Mosebok 17:19). Abraham hade väntat i många år på att detta löfte skulle uppfyllas, för det var genom detta frö som alla andra löften som Gud hade gett honom skulle förverkligas. Men berättelsen säger oss att när Isak var en ung man bad Gud

Abraham att offra sin son som brännoffer (1 Mosebok 22:1-2). Abrahams tro på Guds löften var så stark att han trodde att Gud skulle uppväcka Isak från de döda, om det var nödvändigt, för att uppfylla dem.

Denna tillit kom till uttryck i Abrahams ord till dem som stannade kvar vid foten av berget när han instruerade de unga männen: "Stanna här med åsnan, så går jag och pojken dit bort och tillber, och sedan kommer vi tillbaka till er" (vers 5). Aposteln Paulus bekräftar denna tanke i Hebreerbrevet 11:17-19: "Genom tro offrade Abraham, när han prövades, Isak, och han som hade fått löfena offrade sin enfödde son, om vilken det var sagt: 'I Isak skall ditt släkte kallas.' Han räknade med att Gud kunde uppväcka honom även från de döda, varifrån han också fick honom i e , en förebild." Vi noterar att i denna bild representerades Gud av Abraham och Jesus av Isak. Alla Guds löften till världen var centrerade i Jesus. Det var nödvändigt för Jesus att leva om han skulle kunna uppfylla dessa löften, genom att uppväcka honom från de döda.

Saddukéerna trodde inte på uppståndelsen. De försökte fånga Jesus i en fälla genom att hitta på en absurd situation där en kvinna var gift med sju avlidna män. Frågan till vår Herre var: Vems hustru

kommer hon att vara i himmelriket? Jesus svarade: "Ni misstar er, eftersom ni inte känner till Skrifterna eller Guds kraft. I uppståndelsen varken gifter de sig eller ges bort i äktenskap, utan de är som Guds änglar i himlen." (Matteus 22:23-30). Jesus påpekade helt enkelt att det inte skulle finnas något äktenskap i riket, och därför var den situation som saddukéerna hade hittat på meningslös. Jesus såg dock en möjlighet att påpeka felet i sadducéernas lära när han sade: "Men vad gäller de dödas uppståndelse, har ni inte läst vad Gud har sagt till er: Jag är Abrahams Gud, Isaks Gud och Jakobs Gud? Gud är inte de dödas Gud, utan de levandes." verserna 31,32; 2 Mosebok 3:6

Saddukéerna visste att patriarkerna hade varit döda i århundraden, och de insåg också att Jesus visste detta. De tvingades erkänna att om Gud var sann och pålitlig, skulle Abraham, Isak och Jakob återuppväckas till liv om de återigen skulle få njuta av detta utlovade förhållande till Gud.

En profet som Mose

I 5 Mosebok 18:18,19 upprepade Mose Guds ord till honom om det rike som skulle fungera under en ny medlare och ett nytt förbund. "Jag skall uppväcka en profet bland deras bröder, lik dig, och jag skall lägga

mina ord i hans mun, och han skall tala till dem allt vad jag befäller honom. Och det skall ske att den som inte lyssnar till mina ord som han talar i mitt namn, honom skall jag kräva ansvar av.”

Aposteln Petrus tillämpar i Apostlagärningarna 3:21-26 denna profetia av Mose på riket, kallar det ”tiden för återställandet av allt” och säger att denna underbara tid har talats om av Gud genom alla hans heliga profeter sedan världens begynnelse. Sedan påminde han sin åhörare om den ursprungliga profetian om ” ” som Moses talade om. Petrus höll denna underbara predikan på en av templets veranda. Bland åhörarna fanns tempelkaptenen och saddukéerna. När Petrus avslutade sin predikan med detta uttalande: ”Till er först har Gud, efter att ha uppväckt sin Son Jesus, sänt honom för att välsigna er, genom att vända var och en av er från era missgärningar”, blev kaptenen och saddukéerna arga. De var arga därför att Petrus hävdade att Jesus hade uppstått från de döda och att genom honom skulle alla som låg i sina gravar uppstå för att dra nytta av ”återställensens tid”. Berättelsen fortsätter: ”Medan de talade till folket, kom prästerna, tempelkaptenen och saddukéerna fram till dem, upprörda över att de undervisade folket och

predikade genom Jesus om uppståndelsen från de döda.” Apostlagärningarna 4:1,2

Profetiska drag i lagförbundet

I Skriften står det att många drag i lagförbundet som gavs till Israels folk förebådade framtida händelser. (1 Korintierbrevet 10:11; Hebreerbrevet 10:1). Vi ser att detta särskilt gäller det tjugotredje kapitlet i Tredje Moseboken, som var en del av lagen. I detta kapitel gav Herren Mose a instruktioner om de högtider som folket skulle fira. Den fjortonde dagen i den första månaden skulle de slakta påskalammet, och den femtonde dagen skulle de fira det osyrade brödets högtid, som skulle pågå i sju dagar. (2 Mos 12:6; 3 Mos 23:5,6). Israeliterna drog ut ur Egypten ”den femtonde dagen i den första månaden, dagen efter påsken”. (4 Mos 33:3). Efter att de kommit in i sitt land och skördat säd, instruerade Herren Mose att de skulle utföra en ytterligare ritual. Vi läser: ”När ni kommer in i det land som jag ger er och skördar dess frukt, skall ni bringa en kärve av skördens första frukt till prästen. Han skall svinga skäppen inför Herren, så att den blir godtagbar för er. På dagen efter sabbaten skall prästen svinga den.” (3 Mosebok 23:10,11). Den ”sabbat” som nämns här var den

heliga sammankomsten som markerade den första dagen av det osyrade brödets högtid.

Som en del av ritualen gick prästen ut på fälten, valde ut det mogna spannmålet, samlade ihop det i en bunt och band ihop det till en kärve. Han återvände och svängde kärven framför Herren vid altaret som ett offer av skördens första frukter. Denna handling markerade början på spannmålsskörden, som skulle pågå i femtio dagar. verserna 15,16

Denna egenskap hos högtiden var underbart profetisk i Jesu fall. Det var Jesu plikt att följa lagens detaljer till punkt och pricka. Den fjortonde dagen i månaden Nisan började vid solnedgången, och någon gång efter midnatt arresterades Jesus i Getsemane trädgård och överlämnades till Kaifas och sedan till romarna. (Matteus 26:47-75; 27:1-26). I Markus berättelse står det att han korsfästes den tredje timmen, ungefär klockan 9 på morgonen, fortfarande den fjortonde dagen i månaden Nisan. Jesus hängde på korset till den nionde timmen, ungefär klockan 3 på eftermiddagen, och dog. (Markus 15:25-37). Jesus dog alltså samma dag, den 14 nisan enligt judisk tidsräkning, som Israels påskalamm slaktades. Paulus bekräftar detta

samband när han säger: "Kristus, vårt påskalam, har offrats för oss." 1 Korinthierbrevet 5:7

Jesu kropp lades i en grav före solnedgången den fjortonde nisan. (Lukas 23:53-55). Kroppen låg i graven hela nästa dag, från solnedgång till solnedgång, vilket var sabbaten, eller den femtonde nisan. (vers 56). Sedan, mycket tidigt på morgonen – den första dagen i veckan, eller den sextonde dagen i nisan – kom kvinnorna till graven och fann att Jesus hade uppstått från de döda. (Lukas 24:1-6; Markus 16:1-6). Så blev Jesus den "första frukten" av den andliga skörden och den "första frukten av dem som sovit" i döden – det vill säga den första frukten av uppståndelsen. (1 Korinthierbrevet 15:20). Vi kan tänka oss den judiske prästen som utförde ritualen att vifta med kärven inför Herren tidigt på morgonen den sextonde dagen i Nisan, samtidigt som Jesus uppfyllde lagen genom att uppstå från de döda.

Paulus detaljerade vittnesbörd

På aposteln Paulus tid, precis som på vår tid, fanns det skepsis kring de dödas uppståndelse. För att ta itu med detta skrev han det femtonde kapitlet i 1 Korinthierbrevet för att visa att den utlovade uppståndelsen var en väsentlig och integrerad del av Guds frälsningsplan. I kapitlets inledande verser

påminner Paulus församlingen i Korint om att det budskap han förkunnade för dem var evangeliet [grekiska: ett gott budskap], och att den första och viktigaste delen av detta budskap var Jesu död och uppståndelse. "För jag förkunnade för er först och främst det som jag också hade tagit emot, nämligen att Kristus dog för våra synder enligt Skrifterna, och att han begravdes och att han uppstod på tredje dagen enligt Skrifterna." 1 Korintierbrevet 15:3,4

Aposteln presenterar sedan Jesu uppståndelse som ett faktum, eftersom han sågs av apostlarna och sedan av mer än femhundra bröder, av vilka de flesta fortfarande levde när Paulus skrev. Sist av allt sågs den uppståndne Herren av Paulus själv på vägen till Damaskus (verserna 5–8). I verserna 12–19 visar Paulus att hela läran om uppståndelsen hänger på Jesu uppståndelse, och eftersom han uppstod kommer också alla som ligger i sina gravar att uppstå från de döda. Om Jesus inte hade uppstått, skulle alla – även hans lärjungar och efterföljare – fortfarande vara i sina synder. För även om Jesus dog för att ta Adams plats i döden, var det nödvändigt för honom att leva igen för att han skulle kunna träda fram inför Gud och lägga fram värdet, eller förtjänsten, av sitt lösenoffer i händerna på den gudomliga rättvisan.

Aposteln avslutar denna del av sitt resonemang med att säga: "Men nu har Kristus uppstått från de döda och blivit den förste av dem som har avlidit. Ty eftersom döden kom genom en människa [Adam], kom också uppståndelsen från de döda genom en människa [Jesus]. Ty såsom alla dör i Adam, så ska också alla göras levande i Kristus", det vill säga alla kommer att ges en möjlighet att genom lydnad vinna evigt liv. (verserna 20-22). Uppståndelsen kommer att ske enligt en fastställd plan, fortsätter Paulus: "Var och en i sin ordning, först Kristus, sedan de som tillhör Kristus i hans närvaro." (vers 23) Kristus betyder den smorde, och aposteln säger att de smorda som följer i Jesu fotspår kommer att uppstå först. Detta är logiskt och rimligt eftersom de kommer att förenas med Jesus i riket som kungar och präster. (Matteus 19:28,29; Uppenbarelseboken 20:6). Därefter kommer rikets undersåtar, alla som ligger i sina gravar, att komma ut ur graven så att de kan få en möjlighet till liv. Johannes 5:28,29

Köttsliga kroppar och andliga kroppar

Sedan säger Paulus: "Men någon kommer att säga: Hur uppväcks de döda, och med vilken kropp kommer de? ... Det du sår, det sår du inte den kropp som ska bli, utan bara ett naket korn, kanske vete

eller något annat spannmål. Men Gud ger det en kropp som han vill, och varje frö sin egen kropp. Allt kött är inte samma kött, utan det finns ett slags kött för människor, ett annat kött för djur, ett annat för fiskar och ett annat för fåglar. Det finns också himmelska kroppar och jordiska kroppar, men himmelskarnas härlighet är en, och jordskarnas härlighet är en annan. Solen har en härlighet, månen har en annan härlighet och stjärnorna har en annan härlighet, ty en stjärna skiljer sig från en annan stjärna i härlighet. Så är det också med de dödas uppståndelse. Det som sås i förgänglighet, uppstår i oförgänglighet. Det som sås i vanära, uppstår i härlighet. Det som sås i svaghet, uppstår i kraft. Det som sås som ett naturligt legeme, uppstår som ett andligt legeme. Det finns ett naturligt legeme, och det finns ett andligt legeme. 1 Korinthierbrevet 15:35-44

I detta uttalande av aposteln Paulus används flera illustrationer, som alla pekar på det faktum att det vid uppståndelsen kommer att finnas mer än en sorts kropp, nämligen de med köttsliga kroppar och de med andliga kroppar. Vilken sorts kropp varje individ kommer att få beror på vad som sås i döden. Det "det" som aposteln talar om i vers trettioåtta är den personlighet eller karaktär som individen utvecklar i detta liv. Den stora majoriteten av mänskligheten

kommer att ha en karaktär som är bäst lämpad för ett liv här på jorden. De kommer därför att ha en kropp av kött. I riket kommer jorden att vara en härlig plats att leva på, och de som uppnår evigt liv här på jorden kommer att prisa Gud i evighet för hans nåd och välsignelse.

Under den nuvarande tiden, sedan pingsten, har dock vissa fått kännedom om en högre livsvillkor som möjliggjorts genom Jesu blod. Som svar på kallelsen att vandra i hans fotspår uppmanas de att omvandla sina sinnen och känslor från jordiska ting och rikta dem mot andliga ting. (Romarna 12:1,2; Kolosserna 3:1-3). Under sin kristna vandring omvandlar dessa människor sina sinnen genom att studera Guds ord. Genom att tillämpa dess principer i sina liv till den grad att de utvecklar ett andligt sinne, vilket är den karaktär som de sår i döden, kommer dessa att få en andlig kropp i uppståndelsen.

Aposteln avslutar sin förklaring av uppståndelsen med att säga att de som uppstår till en andlig natur beviljas odödlighet. "Ty det förgängliga måste klä sig i oförgänglighet, och det dödliga måste klä sig i odödlighet. När det förgängliga har klätt sig i oförgänglighet och det dödliga har klätt sig i odödlighet, då kommer det ord som är skrivet att gå i uppfyllelse: Döden är uppslukad av segern." (1

Korintierbrevet 15:53,54). Tanken i texten är att när det nuvarande tidsålderns verk är fullbordat och alla som ska få gudomlig natur har uppstått, då kommer profetian i Jesaja 25:6-10, som Paulus delvis citerade, att gå i uppfyllelse. Detta är en profetia om riket och de välsignelser som kommer att flöda till mänskligheten när de återvänder från jordens stoft i uppståndelsen.

”Han [Gud] skall uppsluka döden i seger, och Herren Gud skall torka bort tårarna från alla ansikten, och han skall ta bort sitt folks smälek från hela jorden, ty Herren har talat. Och på den dagen skall man säga: Se, detta är vår Gud, vi har väntat på honom, och han skall rädda oss; detta är Herren, vi har väntat på honom, vi skall glädjas och jubla över hans frälsning.” (Jesaja 25:8,9). Låt oss därför glädjas över vissheten om uppståndelsen, som profeterna, Jesus och de trogna apostlarna talat om. Prisad vare Gud för denna insikt!

Internationella bibelstudier

Lektion för 5 oktober

Guds profet hotad

Nyckelvers: ”Ändra därför nu era vägar och era handlingar och lyssna till Herren, er Guds röst, så kommer Herren att ångra det onda som han har uttalat mot er.”

Jeremia 26:13

**Utvalda bibelställen:
Jeremia 1:6-10; 26:8-15**

Uttrycket ”tala sanning till makten” blev populärt under medborgarrätts- och antikrigsrörelserna i mitten av 1900-talet. Men konceptet, som uppmuntrar individer att säga ifrån mot auktoriteter även när det kan vara svårt eller riskabelt, har funnits i tusentals år. Konceptet finns till och med i Bibeln, kanske mest tydligt i Jesu svar till Pontius Pilatus, som hade makten att döma honom till döden. På Pilatus fråga till Jesus: ”Är du judarnas kung?”, svarade Jesus: ”Mitt rike är inte av denna världen. Om mitt rike var av denna världen, skulle mina tjänare strida för att jag inte skulle överlämnas till

judarna. Men nu är mitt rike inte härifrån. Pilatus sade då till honom: "Är du då en kung?" Jesus svarade: "Du säger att jag är en kung. Till detta är jag född, och till detta har jag kommit till världen, för att vittna om sanningen." Johannes 18:33, 36, 37

Dagens lektion innehåller ett annat exempel på att "tala sanning till makten" som finns i profeten Jeremias liv. Jeremias kallades till profet i ung ålder, och Jehova försäkrade honom att han verkligen skulle profetera för Judas folk trots att han var ung. Herren sade: "Säg inte: Jag är ett barn, för till vem jag än sänder dig, dit skall du gå, och vad jag än befäller dig, det skall du tala. ... Se, jag har lagt mina ord i din mun. Se, jag har i dag satt dig över nationerna och över riken, för att rycka upp och bryta ned, för att förstöra och störta, för att bygga och plantera." Jeremia 1:7,9,10

I hela Bibeln finner vi ett mönster där Israel förkastar och, i vissa fall, dödar de profeter som Jehova har sänt. Budskap som uppmanade till omvändelse, varnade för gudomlig dom, avslöjade hyckleri och falsk rättfärdighet samt motsade populära övertygelser och handlingar var tillräckliga provokationer för att folket skulle hota Jehovas utvalda budbärare.

När Jeremia profeterade mot staden Jerusalem och Israels tempel, "talade prästerna och profeterna till furstarna och hela folket och sade: Denne man är värd att dö, ty han har profeterat mot denna stad, såsom ni har hört med era öron." Jeremia svarade: "Gör med mig vad ni finner för gott och lämpligt. Men var förvissade om att om ni dödar mig, kommer ni säkert att dra oskyldigt blod över er själva och över denna stad. ... Men Ahikam, son till Safan, stödde Jeremia, så han överlämnades inte till folket för att dödas." Jeremia 26:11, 14, 15, 24

Må Jeremias exempel på att "tala sanning till makten" vara en uppmuntran för var och en av oss att med självförtroende predika evangeliet även när det inte verkar populärt. Vårt budskap har personligen överlämnats av Jesus: "Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar, döpa dem i Faderns och Sonens och den helige Andens namn och lär dem att hålla allt som jag har befallt er. Och var förvissade om detta: Jag är med er alla dagar, intill tidens ände." Matteus 28:19,20

Ondskan i landet

**Nyckelvers: ”Detta befallde jag dem och sade:
Lyd min röst, så skall jag vara er Gud och ni
skall vara mitt folk. Vandra på alla de vägar som
jag har befallt er, så skall det gå er väl.”**
Jeremia 7:23

**Utvalda bibelverser:
Jeremia 7:1-11, 21-23**

Budet i vår nyckelvers är en kort omformulering av de bud som finns i 2 Mosebok 19:5, 3 Mosebok 26:3-12 och 5 Mosebok 5:33. Om Israel höll Jehovas bud skulle de leva och frodas i det land som de hade fått. Detta gällde även efter att Israel hade delats upp i de norra stammarna av Israel och de södra stammarna av Juda. Lydnad var alltid det viktigaste kravet i förbundet mellan Gud och hans utvalda folk, inte offer. Efter att återigen ha fallit i avgudadyrkan sökte Judas folk säkerhet från Jehovas dom genom att komma till templet och offra.

I dagens utvalda skriftställe läser vi Jehovas ord som talades genom Jeremias mun, där det sägs att

lydnad var överlägset tempeloffret: ”Hör Herrens ord, alla ni i Juda som kommer genom dessa portar för att tillbe Herren. Så säger Herren, Israels Gud: Bättra er och ändra era handlingar, så ska jag låta er bo kvar på denna plats. Lita inte på bedrägliga ord och säg: Detta är Herrens tempel, Herrens tempel, Herrens tempel! Om ni verkligen omvänder er och gör rätt mot varandra, om ni inte förtrycker främlingen, den faderlöse eller änkan och inte utgjuter oskyldigt blod på denna plats, och om ni inte följer andra gudar till er egen skada, då skall jag låta er bo kvar på denna plats, i det land som jag gav era förfäder för evigt. Men se, ni litar på bedrägliga ord som är värdelösa. Kommer ni att stjäla och mörda, begå äktenskapsbrott och mened, bränna rökelse till Baal och följa andra gudar som ni inte känner, och sedan komma och stå inför mig i detta hus, som bär mitt namn, och säga: Vi är säkra – säkra att göra alla dessa avskyvärda saker? Har detta hus, som bär mitt namn, blivit en rövarhåla för er? Men jag har sett på! förklarar Herren.” Jeremia 7:2-11

Dessa kraftfulla ord visar att inga religiösa ritualer eller tempeloffer skulle ge någon nytta om Juda inte ändrade sina onda vägar. Ingen kunde göra anspråk på fri frälsning samtidigt som man begick kända synder eller levde i försummelse av erkända plikter. Detta var det onda i Judas rike som Jeremia talade

Oktober 2025 21

emot. De trodde att det tempel de vanhelgade skulle vara deras skydd genom att proklamera: "Detta är Herrens tempel!"

Denna varning mot att göra anspråk på Guds gunst utan att lyda hans ord är lika sann idag som den var på Jeremias tid. Vi kan inte leva sex dagar i olydnad varje vecka och sedan göra anspråk på frälsning på sabbaten i en kyrkobyggnad och hävda att Kristus är där för att frälsa. "Ska vi fortsätta att synda, så att nåden blir rikligare? Gud förbjude", sade Paulus. (Romarbrevet 6:1,2). Kristi kors, tillsammans med uppriktiga ansträngningar att lyda, utgör det mest effektiva botemedlet mot sådana giftiga känslor. Guds Son gav sig själv för våra överträdelser för att visa den gudomliga lagens förträfflighet, men också syndens ondskas. (Romarbrevet 7:13). Låt " " oss aldrig tro att vi kan göra ont utan konsekvenser.

Ett nytt förbund utlovat

***Nyckelvers: "Detta skall vara det förbund som jag sluter med Israels hus: Efter dessa dagar, säger Herren, skall jag lägga min lag i deras inre och skriva den i deras hjärtan; och jag skall vara deras Gud, och de skall vara mitt folk."
Jeremia 31:33***

***Utvalda bibelverser:
Jeremia 31:27-34***

Efter att ha befriats från det egyptiska slaveri lovade Gud att Israel skulle bli "ett särskilt folk ... över alla andra folk", "ett prästerskap och ett heligt folk", om de lydde hans röst och höll hans förbund (2 Mos 19:5–6). När folket hörde dessa ord svarade de alla tillsammans: "Allt som Herren har sagt vill vi göra. Och Mose återgav folkets ord till Herren." vers 8

Trots att de lovade att lyda förbundet, bröt Israels folk upprepade gånger sitt löfte. Som en följd av deras olydnad talar Jeremia i vår lektion till både Israels och Judas hus om ett nytt förbund som kommer att upprättas i framtiden. (Jeremia 31:31). Detta förbund

kommer att vara överlägset det första, eftersom Gud kommer att skriva det i deras hjärtan istället för på stentavlor. Aposteln Paulus förklarar syftet med det ursprungliga förbundet – ”lagen” var inte till för att ge frälsning, utan var en tillfällig åtgärd som skulle leda folket till den slutgiltiga frälsningen genom tro på Jesus Kristus.

”Är då lagen i strid med Guds löften? Absolut inte! För om en lag hade givits som kunde ge liv, skulle rättfärdighet verkligen komma genom lagen. Men Skriften fängslade allt under synden, så att löftet genom tro på Jesus Kristus kunde ges till dem som tror. Innan tron kom var vi fångna under lagen, fängslade tills den kommande tron skulle uppenbaras. Så var lagen vår vårdare tills Kristus kom, för att vi skulle bli rättfärdiga genom tron.” Galaterbrevet 3:21-24

Det nya förbundet som Jeremia profeterade om kommer att kräva en medlare för att försonas mellan Gud och Israel på grund av olydnad. Moses var medlaren i det ursprungliga förbundet, men Gud har gett sin enfödde son, Jesus, för att vara den bättre medlaren i detta nya och bättre förbund. (5 Mosebok 18:15-19; Apostlagärningarna 3:22,23; 1 Timoteusbrevet 2:5). Det nya förbundet kommer först

att gälla Israel, men kommer så småningom att omfatta hela mänskligheten under Kristi tusenåriga rike. (Uppenbarelseboken 22:17; 20:6). Det kommer att kräva lydnad av varje person som vill dra nytta av det nya förbundets erbjudande om liv.

Under den nuvarande tiden kallar Gud ett folk att bli Kristi brud i syfte att välsigna alla människor i det messianska riket. "Det är av nåd ni har blivit frälsta. Och Gud uppväckte oss med Kristus och satte oss med honom i himlen i Kristus Jesus, för att i kommande tidsåldrar visa sin ofattbara rikedom av nåd, uttryckt i sin godhet mot oss i Kristus Jesus." (Efesierbrevet 2:5-7). Utvecklingen av kyrkans klass sker inte under det nya förbundet med hjälp av en medlare. Aposteln Johannes säger oss snarare: "Vi har en förespråkare [tröstare eller hjälpare, inte medlare] hos Fadern, Jesus Kristus, den rättfärdige." 1 Johannesbrevet 2:1

Låt oss vara trogna vårt hopp om att genom det nya förbundet återföra hela mänskligheten till harmoni med den himmelske Fadern . Uppenbarelseboken 21:1-5

Förutsagd återhämtning

***Nyckelvers: ”I bergstäderna, i dalstäderna, i södra städerna, i Benjamins land, i trakterna omkring Jerusalem och i Judas städer skall hjordarna återigen passera under händerna på den som räknar dem, säger Herren.”
Jeremia 33:13***

***Utvalda bibelverser:
Jeremia 33:1-13***

Dagens nyckelvers hänvisar till Jehovas relation till nationen Israel, hans utvalda folk. Israel hade lovat att förbli lydigt under ett förbund av lagar och förordningar i utbyte mot gudomlig omsorg och välsignelse. De omhändertogs av Gud som en herde omhändertar sin flock. David skrev: ”Herren är min herde. Han ger mig allt jag behöver.” (Psaltaren 23:1). Profeten Jesaja förkunnar samma relation mellan Skaparen och hans utvalda folk: ”Han tar hand om sin hjord som en herde. Han samlar lammen i sina armar. Han bär dem nära sitt hjärta. Han leder varsamt dem som har små.” Jesaja 40:11

Israels problem växte ofta fram ur självcentrerade herdar som utsetts av Gud: "Så sant jag lever, säger den Allsmäktige Herren, ni övergav min hjord och lämnade den att angripas av alla vilda djur. Och fastän ni var mina herdar, sökte ni inte efter mina får när de var förlorade. Ni tog hand om er själva och lämnade fåren att svälta." Hesekiel 34:8

Alla Israels herdar ignorerade dock inte Jehovas instruktioner. Många profeter var trogna i att tala om för folket att Gud en dag skulle sända en herde som åter skulle återupprätta Israels plats bland alla nationer. "Då ska jag utse en herde över dem, och han ska valla dem, en härskare som min tjänare David; han ska valla dem och vara deras herde." Hesekiel 34:23

Trofasta israeliter som lyssnade till Guds budbärare visste att David var en förebild för den kommande Messias. Maria, Jesu mor, förstod genast när en ängel uppenbarade sig för henne med nyheten att hon skulle föda ett speciellt barn: "Du ska bli gravid och föda en son, och du ska ge honom namnet Jesus. Han kommer att bli stor och kallas den Högstes Sone . Herren Gud kommer att ge honom hans far Davids tron." Lukas 1:31,32

Ordet "berättar" i vår nyckelvers betyder att räkna. Jeremias budskap är att Israel, trots att de har syndat svårt, återigen kommer att räknas som Jehovas får. Paulus säger att evangeliet är "först för judarna, men också för grekerna [hedningarna]". (Romarbrevet 1:16). Denna vers, tillsammans med andra verser såsom Apostlagärningarna 13:46 och Romarbrevet 11:25,26, belyser det faktum att Guds frälsningsplan innebär en prioritet för det judiska folket, eftersom de var de första mottagarna av de gudomliga löftena och förbundet. De var dock inte Jesu får som han talade om i Johannes kapitel 10.

När Jesus svarade på deras fråga om han var Messias, sade han: "Jag har sagt er det, men ni tror inte. De gärningar som jag gör i min Faders namn vittnar om mig, men ni tror inte, för ni är inte mina får. Mina får lyssnar till min röst, jag känner dem och de följer mig. Jag ger dem evigt liv, och de ska aldrig förgås, och ingen ska rycka dem ur min hand. Min Fader, som har gett dem åt mig, är större än alla, och ingen kan rycka dem ur min Faders hand." Johannes 10:24-29

Gideon, Jefta och Simson

***”När Herren upphöjde dem till domare, var Herren med domaren och räddade dem ur deras fienders hand under hela domarens livstid.”
Domarboken 2:18***

Under flera århundraden efter Josuas död fanns det inga tydliga regeringsformer i Israel. Det står skrivet att under denna tid gjorde var och en vad som ”verkade rätt i hans egna ögon”. (4 Mosebok 33:52-56; Domarboken 21:25). För det mesta gick trenden mot orättfärdighet och dyrkan av falska gudar. Som straff för deras onda vägar tillät Gud att israeliterna förtrycktes av sina fiender, som de inte hade fördrivit helt från Kanaans land, såsom han hade befallt. (Domarboken 2:13-15). ”Men Herren uppväckte domare som räddade dem ur händerna på dem som plundrade dem.” (vers 16). I den här artikeln, ” ”, kommer vi att undersöka livet för tre trogna domare – Gideon, Jefta och Simson.

Gideon var Israels femte domare. När han först nämns får han besök av en ängel medan han tröskar ”vete vid vinpressen för att gömma det för

midjaniterna”, som hade förtryckt Israel i sju år. Ängeln sade till Gideon: ”Herren är med dig, du tapre man.” (Domarboken 6:11,12). Gideons svar till ängeln var inte särskilt entusiastiskt. Det var svårt för honom att se hur man under dessa omständigheter kunde säga att Herren var med honom, eller för den delen med någon av israeliterna. Han frågade ängeln: ”Om Herren är med oss, varför har då allt detta drabbat oss? Och var är alla hans underverk som våra fäder berättade om och sade: 'Har inte Herren fört oss upp ur Egypten? Men nu har Herren övergivit oss och överlämnat oss i midjaniternas händer.

Detta svar tyder inte nödvändigtvis på att Gideon tvivlade på ängelns påstående, utan det var kanske bara hans sätt att få ytterligare information. Gideon resonerade att om Gud hade utfört mirakel i det förflutna för att rädda sitt folk, borde han kunna göra det igen, och han ville vara säker på att detta skulle vara fallet. Herren svarade Gideon genom ängeln: ”Gå med denna din kraft, så skall du rädda Israel ur midjaniternas hand. Har jag inte sänt dig?” Denna försäkran övertygade inte Gideon, för han svarade: ”Hur kan jag rädda Israel? Se, min släkt är fattig i Manasse, och jag är den minste i min fars hus.” vers 14,15

Här visar Gideon den karakteristiska ödmjukhet som alla som Herren har använt i sin tjänst har besuttit. Hans familj var fattig, och omständigheterna var uppenbarligen sådana att Gideon hade fått känslan av att han var av liten betydelse i familjen, därav hans förvåning och tveksamhet när Herren utpekade honom som sin utvalde att befria sitt folk. Gud försäkrade denne ödmjuka man och sade till honom: "Jag skall vara med dig, och du skall slå midjaniterna som en enda man." (Domarboken 6:16). När Herren försäkrar: "Jag skall vara med dig", blir även de ödmjukaste och svagaste av människor tappert och modiga om de har tro på honom, men Gideons tro behövde stärkas. Han tvivlade inte på Herren, men han ville vara säker på att det var Israels Gud som talade till honom, så han svarade igen: "Om jag nu har funnit nåd för dina ögon, så visa mig ett tecken på att det verkligen är du som talar till mig." vers 17

Då bad Gideon Herrens ängel att inte gå sin väg "förrän jag kommer till dig och hämtar min gåva och ställer den framför dig". Budbäraren lovade att stanna kvar. "Gideon gick in och gjorde i ordning ett killing [en ung get] och osyrade kakor av en efa mjöl. Han lade köttet i en korg och hällde buljongen i en kruka och bar ut det till honom under eken och lade fram det." (vers 18,19). Då sade Guds budbärare till Gideon: "Ta köttet och de osyrade kakorna och lägg

dem på denna klippa och håll ut buljongen.” Och han gjorde så. Då sträckte Herrens ängel ut änden av staven som han hade i handen och rörde vid köttet och de osyrade kakorna, och då steg eld upp ur stenen och förtärde köttet och de osyrade kakorna. Sedan försvann Herrens ängel ur hans åsyn.” verserna 20,21

Herrens ängel hade visat sig för Gideon i mänsklig gestalt. Den mirakulösa manifestationen av gudomlig kraft och den himmelska budbärarens plötsliga försvinnande fick Gideon att inse vem han hade talat med. Då sade han: ”Ack, Herre Gud! Ty jag har sett Herrens ängel ansikte mot ansikte. Och Herren sade till honom: Var fridfull, frukta inte, du skall inte dö.” verserna 22,23

Baalsdyrkan förstörd

Nu när Gideon hade fått försäkran om att Herrens välsignelse var med honom, var han redo att fortsätta med uppgiften att befria israeliterna från midjaniterna. En nödvändig förberedelse för detta var att förstöra Baalsdyrkan i landet. Detta var en svår prövning för Gideon, eftersom hans egen far hade upprättat ett altare för denna hedniska dyrkan.

Herrens ängel sade till honom: ”Ta din fars unga tjur, den andra tjuren som är sju år gammal, och riv ner din fars Baalsaltare och hugga ner den lund [heliga träd som användes i avgudadyrkan] som står bredvid det. Bygg ett altare åt Herren, din Gud, på toppen av denna klippa, på den plats som är bestämd, och ta den andra tjuren och offra ett brännoffer med träet från den lund som du hugger ner.” Domarboken 6:25,26

Gideon utförde dessa instruktioner. Han tog hjälp av tio av sina tjänare ”och gjorde som Herren hade sagt honom”. Han utförde instruktionerna på natten eftersom han fruktade reaktionen från sin fars hushåll och ansåg att det var bäst att fullborda handlingen innan de upptäckte den. Gideon underskattade inte den våldsamma reaktionen från Baal- -dyrkarnas sida. När ”männen i staden” fick veta vad som hade gjorts och att Gideon var ansvarig, krävde de att han skulle dö. verserna 27-30

De ställde detta krav på Gideons far, Joas. Men Joas, som hade uppfört Baals altare och den lund som hans son hade förstört, svarade dem som krävde Gideons liv: ”Vill ni försvara Baal? Vill ni rädda honom? Den som vill försvara honom, låt honom dödas medan det ännu är morgon. Om han är en

gud, låt honom försvara sig själv, eftersom någon har rivit ned hans altare.” Domarboken 6:31

Joas var uppenbarligen imponerad av det faktum att Baal inte hade kunnat förhindra förstörelsen av sitt eget altare. Hans sympati gick klokt nog i riktning mot Gideon, och hans förtroende för Israels Gud växte . ”Den dagen” kallade Joas sin son ”Jerubbaal [hebreiska: låt Baal strida], och sade: Låt Baal försvara sig mot honom, eftersom han har rivit ned hans altare.” vers 32

En armé samlades

En omedelbar kris uppstod. Det står skrivet att ”då samlades alla midjaniter och amalekiter och österlänningar och drog över och slog läger i Jesreels dal. Men Herrens Ande kom över Gideon.” Han blåste i en trumpet, och hans fars husfolk samlades till honom. Han sände också budbärare ”över hela Manasse, som också samlades efter honom, och han sände budbärare till Aser, Sebulon och Naftali, och de kom upp för att möta dem.” (vers 33-35). Allt gick mycket snabbt, och Gideon befann sig snart omgiven av en armé som var redo att följa hans ledarskap i en attack mot Israels fiender. För en som hade ansetts vara den minste i sin fars hus

måste detta ha varit en ganska överväldigande vändning för Gideon, och det är inte konstigt att han kände behov av ytterligare försäkran från Herren.

”Gideon sade till Gud: Om du vill rädda Israel genom min hand, som du har sagt, så skall jag lägga en ullfilt på golvet; och om daggen bara ligger på filten och det är torrt på hela marken runt omkring, då skall jag veta att du vill rädda Israel genom min hand, som du har sagt.” (vers 36,37). Herren var tålmodig med Gideon och hörsammade hans begäran. Nästa morgon, när han undersökte ullen, var den genomdränkt och innehöll, som det står i berättelsen, ”en skål full med vatten”, medan marken omkring den var torr. Detta borde ha varit mycket övertygande, men Gideon var fortfarande inte helt nöjd. För att vara helt säker vände han på villkoren och bad Herren att i det andra testet låta ullen förbli torr och daggen falla på marken runt omkring.

Gideon insåg att han begärde mycket och sade till Gud: ”Låt inte din vrede brinna mot mig, jag ska bara säga detta en gång.” Återigen hörsammade Herren Gideons begäran, ”för det var torrt endast på ullen, och det fanns dagg på hela marken” (vers 39–40). Man bör komma ihåg att Gideon levde under en tid i Israels historia då nationen hade glidit in i avgudadyrkan och i årtal hade varit förtryckt av sina

fiender. Han hade liten eller ingen personlig erfarenhet eller observation att grunda sin tro på Herren på. Liksom Mose efter sina fyrtio år i Midjan behövde Gideon på olika sätt försäkran om att han hade kallats att befria sitt folk.

Det var just denna brist på självförtroende som gjorde det möjligt för Herren att använda Gideon på ett så underbart sätt. Men det fanns en annan läxa som Herren ville att han skulle lära sig, nämligen att han inte skulle förlita sig på styrkan i antalet. Gud sa till honom att den armé som han hade samlat ered var alldeles för stor. ” folket som är med dig är för många för att jag ska kunna ge midjaniterna i deras händer, så att inte Israel skryter mot mig och säger: Min egen hand har räddat mig.” Domarboken 7:2

Den ursprungliga storleken på den frivilliga armé som ställde sig till Gideons förfogande var trettiotvå tusen man. På Herrens befallning sade han till sina män att alla som var rädda skulle återvända hem. ”Då återvände tjugotvå tusen man, och tiotusen man blev kvar.” (vers 3). Då sade Herren till Gideon: ”Det är fortfarande för många män. För dem ner till vattnet, så ska jag gallra bland dem där. Om jag säger: ’Den här ska följa med dig’, ska han följa med,

men om jag säger: 'Den här ska inte följa med dig', ska han inte följa med." vers 4

Provet var enkelt. Separera dem som slickar vattnet med tungan som en hund slickar från dem som knäböjer för att dricka." Endast trehundra av de tiotusen slickade vattnet, "lade handen till munnen" och kunde därmed vara vaksamma medan de drack. Dessa trehundra skulle utgöra hela den armé som Gideon skulle leda mot midjaniterna. vers 5-7

Ytterligare förstärkning

En enorm armé av Israels fiender hade slagit läger i Jesreels dal. Gideon behövde utan tvekan ytterligare försäkran om att en sådan väpnad styrka kunde besegras av bara trehundra man. "Samma natt" beordrade Herren Gideon att ta med sig sin tjänare Pura ner till midjaniternas läger, "så att du får höra vad de säger". Herren sa till honom att det han hörde skulle ge honom mod för den attack som skulle genomföras senare. verserna 9-11

Detta besök hos midjaniterna gjordes på natten och upptäcktes inte av deras vakter. "Gideon kom just när en man berättade om sin dröm för en vän. Jag hade en dröm, sa han. En rund kornbrödskiva trillade in i midjaniternas läger. Den slog mot tältet med sådan

kraft att tältet välte och rasade samman. Hans svarade: "Det kan inte vara något annat än svärdet tillhörande Gideon, son till Joas, israeliten. Gud har givit midjaniterna och hela lägret i hans händer." (vers 13–14). Att höra berättelsen om denna dröm och dess tolkning gav Gideon den försäkran han behövde om att den lilla skara på trehundra man som Gud valt ut till sin armé faktiskt kunde besegra midjaniterna. När han återvände till sina soldater sade han: "Stå upp, gå ut och slå till, för Herren har givit midjaniternas här i er hand." vers 15

Gideons trehundra soldater hade inte fått några vapen, men nu gav han var och en en trumpet, en lerkruka och en lampa eller fackla som skulle placeras i krukan. Det är tveksamt om någon annan armé i mänsklighetens historia har varit utrustad på detta sätt. Även om det inte står i berättelsen, råder det knappast något tvivel om att Gideons stridsmetod och attackplan var styrda av Herren. Efter att ha försett dem med vapen delade Gideon upp sina trupper i tre grupper och placerade dem på sidorna av kullarna som omringade Midjans här, som hade slagit läger i dalen nedanför. Gideon tog plats med en av de små grupperna. Domarboken 7:16

Han instruerade alla att göra som han gjorde. När han blåste i sin trumpet skulle de blåsa i sina. Samtidigt skulle de krossa krukorna som de använde för att dölja sina facklor. Sedan skulle de ropa: "Herrens och Gideons svärd" (vers 17–18). Den midjanit som tidigare tolkat sin kamrats dröm hade sagt: "Detta kan inte vara något annat än Gideons svärd." Förmodligen hade många av midjaniterna hört talas om denna dröm och dess tolkning, så när de hörde ropet från "s trehundra" trodde de säkert att drömmen höll på att gå i uppfyllelse.

Tydligen fanns det mer i Gideons strategi än vad som framgick på ytan. Även om hans armé var liten, hade han placerat dem på ett sådant sätt att de praktiskt taget omringade midjaniternas läger. Normalt sett var det bara arméns kaptener som blåste i trumpeter och bar facklor, och när midjaniterna hörde trehundra trumpeter ljuda och såg trehundra fladdrande facklor omringa dem från alla håll, fick de säkert intrycket att de attackerades av en enorm armé. Idag skulle vi kanske kalla en sådan strategi för "psykologisk krigföring".

När de trehundra blåste i sina trumpeter, krossade sina krukor, höll upp sina facklor och ropade "Herrens och Gideons svärd", spred sig rädsla och panik bland fiendens led. "Herren vände var och ens

svärd mot hans kamrat, ja, i hela härskarorna” (vers 19-22). När midjaniterna attackerade varandra flydde de. Israeliterna förföljde dem och tillfångatog och dödade slutligen deras furstar och kungar (Domarboken 7:23-25; 8:1-21). Israels seger var fullständig.

Gideon är en av de ödmjukaste och samtidigt mest dugliga statsmännen i Bibeln. När Herrens ängel först talade till honom förklarade han att han var den minste i sin fars hus, och han behöll denna anda av ödmjukhet. Han hörde midjaniterna använda uttrycket ”Gideons svärd”, men när han instruerade sin lilla armé att använda detta som stridsrop lade han till Guds namn och satte det först: ”Herrens och Gideons svärd”.

När hans segrar var fullbordade, ”sade Israels män till Gideon: Du skall vara vår härskare, både du och din son och din sonson, ty du har räddat oss ur Midjans hand.” Även här visar sig dock Gideons ödmjukhet och rätta perspektiv. Han svarade på denna begäran med att säga: ”Jag vill inte vara er härskare, och inte heller min son skall vara er härskare. Herren skall vara er härskare.” (Domarboken 8:22–23). Således höll denna trogne domare i Israel återigen Herren framför sitt folk och

betonade att det var endast genom lydnad mot honom som de kunde förvänta sig att förbli fria och välmående.

Resultaten av Gideons exempel och trogna domarskap varade bara så länge han levde. "Så snart Gideon var död, ... vände sig Israels barn åter och bedrev otukt efter Baalerna och gjorde Baalberith till sin gud. Och Israels barn kom inte ihåg Herren, sin Gud, som hade räddat dem ur alla deras fienders händer runt omkring dem. De visade inte heller någon vänlighet mot Jerubbaals hus, det vill säga Gideon, trots all den godhet han hade visat Israel." Domarboken 8:33-35

Jeftas och hans dotter

Efter Gideons död och hans son Abimeleks ondska upphöjde Herren en rad domare för att leda Israels angelägenheter, men vi får lite eller ingen information om dem förrän vi kommer till Jefta, en son till Gilead. Jeftas presenteras som en mäktig och tapper man, men han blev utstött av sina bröder eftersom han var son till en "främmande kvinna", och han "flydde från sina bröder och bosatte sig i landet Tob". Domarboken 11:1-3

Jeftas förmåga som ledare och militär var uppenbarligen erkänd även av dem som ansåg sig vara socialt överlägsna. När Israel blev hårt förtryckt av ammoniterna, sökte de äldste upp Jefta och bad om hans hjälp, och lovade honom ledarskapet över nationen efter att han besekrat ammoniterna. Jeftas accepterade motvilligt och segrade, precis som andra militärgeneraler tidigare hade gjort när Herrens välsignelse var över dem. verserna 4-32

Jephthahs namn är dock framträdande i den heliga skriften, inte på grund av hans militära expertis, utan på grund av ett löfte han gav Herren i förväntan på den seger som skulle ges honom genom gudomlig hjälp. Löftet var att det första som kom ut ur hans hus när han återvände från striden skulle offras till Herren. verserna 30,31

När Jefta återvände från striden var hans unga dotter, hans enda barn, den första som kom ut ur huset för att möta honom. Berättelsen säger: "När han såg henne, rev han sönder sina kläder och sade: Ack, min dotter! Du har fullständigt förstört mig! Du har fört olycka över mig! Ty jag har avlagt ett löfte till Herren, och jag kan inte ta tillbaka det." Verserna 34–35

Bland Israels adelsmän var det en mycket allvarlig sak att avlägga ett löfte inför Herren. Salomo skrev att det är bättre att inte avlägga något löfte än att avlägga ett löfte och inte hålla det. (Predikaren 5:4,5). Jefta delade denna åsikt, och även om hans löfte visade sig vara mycket mer kostsamt än han hade förväntat sig, såg han ingen möjlighet att ändra det, eftersom han hade ingått en så högtidlig förpliktelse. Hans dotter gjorde inte uppror. Hon förstod situationen och bad bara om två månader, under vilka hon, som det står i berättelsen, "får gå upp och ner på bergen och beklaga min jungfrulighet, jag och mina vänner". Jefta beviljade denna begäran. Efter de två månaderna "återvände hon till sin far, som gjorde med henne enligt det löfte han hade avlagt, och hon kände ingen man". Domarboken 11:36-39

Det antas allmänt att Jefta faktiskt offrade sin dotter, precis som man offrade en tjur eller en get. En ytlig läsning av bibelberättelsen talar faktiskt för denna uppfattning. Men översättningen av vers 40 i vissa bibelöversättningar tycks ge en annan bild. Den förklarar att Israels döttrar varje år gick "för att tala med Jefthas dotter från Gilead, fyra dagar om året".

Detta, förklarar vers 39, blev "en sed i Israel". Jefthas dotter måste ha varit vid liv, annars skulle Israels

kvinnor inte ha kunnat tala med henne varje år. Om man granskar berättelsen mer noggrant blir det uppenbart att det som egentligen hände var en förfrågan från flickan att få förbli jungfru under hela sitt liv, vilket ur israeliternas synvinkel var ett enormt offer att begära av henne.

Denna tanke framgår tydligt av berättelsen. När Jefta förklarade sin ståndpunkt för sin dotter och hon bad om två månaders respit, begärde hon inte dessa två månader för att förbereda sig för döden, som vissa kommentatorer förklarar, utan för att sörja sin oskuld. (Domarboken 11:37). När hon återvände och hennes far "gjorde med henne enligt det löfte han hade avlagt", förklaras det att "hon inte hade känt någon man". Jeftas var en man som leddes av "Herrens Ande" (vers 29). Som sådan skulle han inte ha avlagt ett löfte om att offra sin dotter, eftersom detta var förbjudet enligt Mose lag. 5 Mosebok 12:29-31

Efter sin seger över ammoniterna fann Jefta det nödvändigt att kväsa ett uppror bland efraimiterna inom Israel. Deras uppror berodde till stor del på att de hävdade att Jefta inte hade bett om deras hjälp i erövringen av ammoniterna. Deras påstående var inte sant, och Jefta kväste framgångsrikt deras uppror. Inget annat är nedtecknat om Jephthahs liv –

bara att hans tid som domare varade i sex år, och att han dog. Domarboken 12:1-7

Den mäktige Simson

Efter Jephthahs död tjänade ett antal andra domare Israels folk, men de nämns bara i krönikan. Nästa domare som får en framträdande roll är Samson, son till Manoah. Han upphöjdes till domare eftersom, som vid tidigare tillfällen, "Israels barn återigen gjorde vad ont var i Herrens ögon". Som straff "gav Herren dem i filisternas hand i fyrtio år". Domarboken 13:1

Samsons mor hade varit ofruktbar, men en ängel uppenbarade sig för henne och meddelade att hon skulle få en son. Hennes man Manoah var inte närvarande när detta hände, och han bad om att också få se denna besökare, som ännu inte hade identifierats som en ängel. Hans önskan beviljades, och under samtalet med ängeln offrade Manoah ett kid på en sten, och medan det brann steg ängeln upp från dem i lågorna. Då förstod de att de hade fått besök av en ängel, vilket gjorde ett stort intryck på dem och visade dem hur viktig den son de skulle få, Samson, var för Israel. Han skulle, som ängeln hade förklarat, vara den som skulle "börja befria Israel från filistéernas hand". verserna 2-24

I enlighet med Herrens instruktioner rakades inte Samsons huvud från spädd ålder, eftersom hans föräldrar hade fått instruktioner om att han skulle vara nasir hela livet. Enligt den judiska lagen, som finns nedtecknad i 4 Mosebok 6:1-21, var en nasir en person som var avskild från folket och helt och hållet ägnade sig åt att tjäna Herren, antingen under en begränsad tid eller under hela livet. Ett av de yttre kännetecknen för en nasir var hans oklippta hår.

Simson är känd för sin stora styrka. Samtidigt är hans personliga liv, enligt Nya testamentets normer, inte något att berömma. I sitt hjärta var han dock uppenbarligen lojal mot Gud, så att han i Hebreerbrevet nämns som en av de forntida troens hjältar, liksom Gideon och Jefta, som vi tidigare har behandlat. Hebreerbrevet 11:32

Trots att Simson var gift träffade han någon tid senare en kvinna som han "älskade ... och som hette Delila" (Domarboken 16:4). Efter att ha pressats av henne avslöjade han för Delila att hemligheten bakom hans styrka låg i hans hår (verserna 15–17). Vi ska inte dra slutsatsen av den att det fanns något mystiskt sätt på vilket styrkan flödade från hans hår till hans kropp. Tanken verkar vara att så länge han behöll sitt hår, symbolen för hängivenhet till Gud, fick

han kraft av Herren att utföra de mäktiga styrkeprov som omnämns om honom.

När Delila fick reda på hemligheten om Samsons hår, passade hon på att låta en man klippa av det medan han sov. Detta skulle troligen inte ha tillåtits av Herren om Samson inte hade brutit sitt löfte om hängivenhet till Gud genom sitt flirtande med Delila. När hans hår var borta, drog Herren tillbaka sitt stöd, och filistéerna tillfångatog Samson, stötte ut hans ögon och kastade honom i fängelse. verserna 19-21

Eftersom Simson, med den styrka som Herren gav honom, hade plågat filistéerna så länge, jublade de över att de nu hade honom under kontroll. De försäkrade sig dubbelt om att han inte skulle kunna fly från dem genom att binda honom med kopparbojor. För att fira denna seger över den mäktige Simson samlades filistéernas furstar för att offra till sin gud, Dagon. verserna 23,24

Denna sammankomst ägde rum i deras hedniska tempel, och det var en stor församling. "Huset var fullt av män och kvinnor, och alla filistéernas furstar var där, och på taket fanns omkring tre tusen män och kvinnor som såg på medan Simson roade dem." (vers 25-27). Vilken förödmjukelse för den mäktige Simson!

Situationen förändrades snart. Samsons tro kom till undsättning. Hans hår hade börjat växa ut igen, och han bad Herren att hjälpa honom ännu en gång, så att han kunde hämnas sig på filistéerna. Berättelsen om vad som hände därefter är välkänd. Han ställde sig mellan två av pelarna som stödde byggnadens tak, tryckte isär dem, ”och huset störtade över furstarna och över allt folket som var där inne. Så blev de döda som han dödade vid sin död fler än de som han dödade under sitt liv.” verserna 22, 28-30

Även här måste vi anta att det var en särskild kraft som Herren gav honom som fick filistéernas tempel att rasa. Alla Samsons kraftprov var lika mycket mirakel som förstörelsen av Jerikos murar eller delningen av Röda havet. Varför Herren valde att manifesteras sin styrka genom en människa vet vi inte , förutom att det hjälper till att illustrera att vår Gud på inget sätt är begränsad i de metoder han kan använda för att uppnå sina syften.

Framtida domare

Kristus och hans trogna efterföljare i den nuvarande tidsåldern kommer att vara domare i den framtida domens tid. (Apostlagärningarna 17:31; 1 Korinthierbrevet 6:2). Precis som Israel hamnade i

slaveri under sina fiender på grund av olydnad mot den gudomliga lagen, så är nu hela världen i slaveri under synd och död – både judar och hedningar. Men när Guds tid är inne kommer han att upphöja dessa domare som i förväg har förberetts för detta stora ansvar, och genom dem kommer alla villiga och lydiga människor att befrias från döden. Det är en härlig utsikt!